

17.3.2017

Kansliapäällikkö Anita Lehtikainen

Viite

Asia **Opetus- ja kulttuuriministeriön Sivistyskunta -yhteistyöryhmä**

Opetus- ja kulttuuriministeriö on asettanut tänään Sivistyskunta nimellä toimivan yhteistyöryhmän, jonka tehtävänä on ennakoida SOTE -uudistuksen vaikutuksia kuntien asemaan ja toimintaedellytyksiin erityisesti opetus- ja kulttuuriministeriön toimialan palveluiden näkökulmasta.

SOTE -uudistuksen yhteydessä kuntien lakisääteiset tehtävät muodostuvat pääasiassa opetus- ja kulttuuritoimen toimialan palveluista (varhaiskasvatus, perusopetus, lukio, ammatillinen koulutus, vapaa sivistystyö, taide ja kulttuuri, yleiset kirjastot, liikunta ja nuorisotyö). Tulevaisuuden kunnassa palvelutuotannon keskiössä ovat lapset ja nuoret. Sivistys- ja hyvinvointipalvelut muodostavat kuntien elinvoimaisuuden ja vetovoimatekijät.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun siirrolla kunnista maakunnille on erittäin merkittäviä vaikutuksia kuntien toimintaan ja talouteen. Vaikutukset kohdistuvat erityisesti kuntien käyttötalouteen, jossa käyttötaloustulojen ja -menojen rakenne muuttuu kokonaisuudessaan. Kuntien käyttötalous painottuu uudistuksen jälkeen pääosin varhaiskasvatukseen, esi- ja perusopetukseen ja kulttuurin ja liikunnan toimialoille. Keskimäärin opetus- ja kulttuuritoimi on tähän saakka ollut käyttötalousmenoista yhteensä noin 33 prosenttia. Jos kuntien jäljelle jäävien käyttötalousmenojen jakautuma säilyy nykyisen kaltaisena, opetus- ja kulttuuritoimen osuus kohoaa noin 80 prosenttiin. Toimialan osuus käyttötalousmenoista vaihtelee kuitenkin kunnittain huomattavasti.

SOTE -uudistusta koskevien hallituksen linjausten mukaisesti kuntien järjestämiä opetus- ja kulttuuritoimen palveluita rahoitetaan myös jatkossa kahdelta eri hallinnonalalta; kuntien peruspalveluiden osalta valtiovarainministeriöstä ja muiden toimintojen osalta opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Järjestelmässä korostuu aikaisempaa enemmän kuntien velvoitteiden ja taloudellisten edellytysten tasapaino.

Työryhmän tehtävänä on:

1. Kartoittaa kuntien tehtävien ja taloudellisen tilanteen muutoksen aiheuttamat rakenteelliset kehittämishaasteet opetus- ja kulttuuriministeriön toimialalla

2. Kartoittaa SOTE -uudistuksesta johtuvia opetus- ja kulttuuritoimen toimialan ohjausjärjestelmän kehittämisvaihtoehtoja ottaen huomioon valtiovarainministeriön koordinoima kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistamistyö
3. Tehdä ehdotukset kuntien ja maakuntien välisen yhteistyön kehittämisestä
4. Tehdä ehdotukset opetus- ja kulttuuriministeriön toimialan tehtävien valvonnasta sekä valtakunnallisesta valvontaviranomaisten toiminnan kehittämisestä
5. Tehdä ehdotukset lasten ja nuorten aseman ja osallisuuden kehittämisestä tulevaisuuden kunnassa.

Työryhmän määräaika on 31.12.2018.

Työryhmän kustannukset maksetaan valtion talousarvion momentilta 29.01.01. Työhön osallistumisesta aiheutuvat matkakustannukset korvataan matkalaskua vastaan valtion matkustussäännön mukaisesti.

Yhteistyöryhmän kokoonpano:

Kansliapäällikkö Anita Lehtikainen, puheenjohtaja
Pääjohtaja Olli-Pekka Heinonen (Opetushallitus)
Hallintojohtaja Matti Lahtinen (Opetushallitus)
Johtaja Terhi Päivärinta (Suomen Kuntaliitto)
Professori Jarmo Vakkuri (Tampereen yliopisto)
Apulaispormestari Leena Kostainen (Tampereen kaupunki)
Apulaiskaupunginjohtaja Elina Lehto-Häggroth (Vantaa)
Kaupunginjohtaja Kristiina Stenman (Pietarsaari)
Kunnanjohtaja Carita Maisila (Marttila)
Ylijohtaja Riitta Kaivosoja
Ylijohtaja Eeva-Riitta Pirhonen
Ylijohtaja Esko Ranto
Johtaja Kirsi Kangaspunta
Talouspäällikkö Pasi Rentola

Työryhmän sihteerit:
Kirsi Lamberg (opetus- ja kulttuuriministeriö) ja
Sanna Lehtonen (Suomen kuntaliitto)

Opetus- ja kulttuuriministeri

Sanni Grahn-Laasonen

Neuvotteleva virkamies

Iiris Patosalmi

Jakelu	Yhteistyöryhmän jäsenet
Tiedoksi	Erityisavustajat Opetus- ja kulttuuriministeriön osastot ja erilliset yksiköt Opetushallitus Sosiaali- ja terveysministeriö Suomen Kuntaliitto Valtiovarainministeriö